

BIERNAT (155) *sb m*

Biernat, biernat (78), **Bernat** (67), **Biernad** (8), **Bernad** (1), **Birnat** (1); *Biernat PatKaz I* (3), *PatKaz II* (14), *TarDuch*, *RejKup*, *KromRozm I*, *KrowObr* (5), *BiałKat*, *KuczbKat* (2), *NiemObr* (5), *ReszPrz*, *ReszList*, *WerKaz*; *Bernat MiechGlab*, *LibLeg* (2), *MetrKor*, *KromRozm III* (2), *RejZwierz* (2), *BiałKaz*, *ZapKościer*, *OrzJan*, *WujNT* (5), *WysKaz* (3), *KmitaSpit*, *SkarKaz*, *SkarKazSej* (2); *Biernat*: *Bernat* : *Biernad* : *Bernad* : *Birnat* *ZapWar* (2 : 2 : - : - : 1), *OpecŻyw* (23 : 3 : - : - : -), *PatKaz III* (8 : - : 8 : - : -), *BielKron* (3 : 15 : - : - : -), *WujJud* (1 : 5 - : - : -), *SkarŻyw* (1 : 16 : - : - : -), *CzechEp* (1 : 1 : - : - : -), *PaprUp* (1 : 1 : - : - : -), *SarnStat* (2 : 1 : - : 1 : -).

-nat (111), -nath (33), -nad (9).

e jasne; -ã- (75), -a- (31); -ã- *KromRozm I*, *KromRozm III* (2), *KrowObr* (5), *RejZwierz* (2), *BiałKat*, *KuczbKat* (2), *CzechEp* (2), *ReszPrz*, *ReszList*, *KmitaSpit*; -a- *BiałKaz*, *OrzJan*, *WujNT* (5), *SkarKaz*, *SkarKazSej* (2); -ã- : -a- *OpecŻyw* (24 : 2), *BielKron* (12 : 6), *WujJud* (2 : 3), *SkarŻyw* (12 : 5), *NiemObr* (4 : 1), *WysKuz* (1 : 2), *SarnStat* (2 : 2).

sg N Biernât (114). ◊ *G Biernâta* (24). ◊ *D Biernâtowi* (5). ◊ *A Biernâta* (7). ◊ *I Biernât(e)m* (3).
◊ *L Biernâcie* (2).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI(XVII) – XVIII w.

1. *n-pers* (153) : *Iakomy tho vyemy Ia ko (By) Ian y byrnath volunyszczy [de Volunyno, dziś Wołomin] nyeszabyly Dw vyeprzu ZapWar 1509 nr 2051; yako ya tho wyem ysz slyachethny Bernath volunyski nyezayal pyaczy wyepzow. ZapWar 1513 nr 2109, 1503 nr 1943, 1508 nr 2043, 1529 nr 2373; OpecŻyw 15v, 16, 17v, 30, 33v (22); Tenże święty biernât daley mowi/ kto IezuŃa naŃladuie/ zblędzitz niemoże. OpecŻywPrzedm C4, C3v, C4; OpecŻywSandR nlb 2; PatKaz I 1v, 2v, 11; PatKaz II 19v, 28v, 31v, 41, 42v (14); Naprzod Byernad mouy uyele uyelkych bog Ńtworzyl rzeczy naŃzwyczye PatKaz III 116v, 91, 93v, 96, 98, 108v (16); TarDuch E3; MiechGlab 8; LibLeg 6/80, 11/23v; MetrKor 61/223; RejKup c8; KromRozm I F2; OpuŃczam Bernathá S. y wyele inych łácinŃkich doktorow Ńtárych y nowych. KromRozm III O4v, C6v; KrowObr 70v, 134v, 137, 145 [2 r.]; RejZwierz 78v, aav; EVgenius trzeŃci Pizanus/ ktory byŃ pod ŃwŃytem Biernatem mnichem/ byŃ ná Ńtolcu PapielŃkim oŃm lat BielKron 181, 180v, 181, 213v [2 r.], 214 [3 r.], 215 (18); BiałKat 296; KuczbKat 265, 435; WujJud 96, 106v [2 r.], 144v, 149v, 188v; BiałKaz L3; WyŃzedŃ [Ksiáżę Wilhelm] Ńiódmeo dnia iáko Lew grożác Bernatowi S. ŃmierŃiá/ ielliby z Ńwego klaŃztoru wychodziŃ SkarŻyw 164, 76, 136, 164 [7 r.], 165 [4 r.], 168 (17); ZapKościer 86; CzechEp 69; NiemObr 154, 155 [2 r.], 156, 177; ReszPrz 33; ReszList 191; PaprUp D3, Ev; OrzJan 87; WujNT 22, 60 [2 r.], 288, 866; WysKaz 5 [2 r.], 41; DziaŃlo Ńie przy [...] Biernácie Kánoniku KrákowŃkim z Ludbráncá SarnStat 940, 56, 371, 948; KmitaSpit ktv; SkarKaz 419a; SkarKazSej 679a, 698b.*

2. *Prostak, nieuk, gbur, głupiec* (2) :

Przysłowia: *Wolę iá/ głupim będąc Biernatem/y w tym klechá zoŃtać CzechEp 69.*

Iáko byŃ on Nábal chŃop głupi á proŃty biernat WerKaz 290.